

I. F. MIRONOV

KOGUMIK ÜLESANDEID
ARVUTAMISEKS
ARVELAUAL JA
ARVUTUSMASINAL

Arch.-exs.

AR

1

52860

I. F. MIRONOV

KOGUMIK ÜLESANDEID ARVUTAMISEKS ARVELAUAL JA ARVUTUSMASINAL

TARBIJATE KOOPERATIIVIDE KESKLIIDU ÕPPEASUTUSTE VALITSUSE
POOLT LUBATUD KASUTADA ÕPIKUNA KOOPERATIIVTEHNIKUMIDES
JA KOOPERATIIVKAUBANDUSE KOOLIDES

Originaali tiitel:

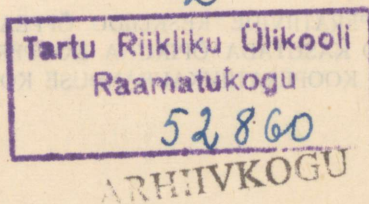
И. Ф. Миронов

Сборник упражнений на конторских
счетах и арифмометре.

Издательство Центросоюза
Москва 1953

Tõlkinud O. Veel

2

Toimetaja E. Romot

Keeleline toimetaja H. Reinop

Korrektor H. Priks

Ladumisele antud 18. VII 1961. Trükkimisele antud 21. IX 1961.

Paber 60×84 , $\frac{1}{16}$. Trükipoognaid 2,5. Arvutuspoognaid 2,45.

Trükiarv 600. Tellimuse nr. 1531. MB-07751.

Trükikoda «Bolševik»

Viljandi, V. Kingissepa t. 31

Hind rbl. —.07.

И. Ф. Миронов

Сборник упражнений на конторских счетах и арифмометре.
На эстонском языке

LÜHMINE

EESSÕNA

Olemasolevad kaubanduslike ning majanduslike arvutuste õpikud ja ülesannete kogumikud ei sisalda küllaldast materjali süstemaatiliselt harjutamiseks arvelaual ning arvutusmasinal (aritmomeetril). Nad annavad ainult meetoodilisi juhendeid, mida illustreerivad mõned näidisharjutused.

Arvelaual ja arvutusmasinal kiire ja õige arvutamise vilumuse omandamiseks on vajalik süstemaatiline ja pikaajaline praktika. Sel eesmärgil on käesolevasse kogumikku võetud mitmesugust harjutusmaterjali arvelaual ja arvutusmasinal kiire ning õige arvutamise vilumuse omandamiseks, kinnitamiseks ja täiustamiseks.

Autor

447	450	547	481	525	303	542	500	450	516	=	5073

10	53	15	54	75	55	93	24	80	27	=	517

90	79	42	26	30	60	54	12	30	15	=	450

34	38	35	42	80	73	73	75	39	02	=	569

76	48	76	48	91	97	29	39	41	73	=	693

83	70	26	33	13	13	36	47	70	15	=	410

98	13	63	84	12	39	61	65	35	25	=	540

76	81	83	95	75	11	02	13	86	13	=	627

63	43	76	93	16	10	91	28	61	64	=	549

35	32	23	35	36	17	73	35	48	53	=	399

44	16	71	56	34	88	34	76	66	70	=	563

620	513	529	519	454	476	618	461	588	447	=	3320

LIITMINE

§ 1. Täisarvude liitmine

Liita arvud ridade ja veergude viisi ning võrrelda tulemusi kokkuvõtetega ridade lõpul ja joone all.

Nr. 1.

11	81	70	48	40	19	59	16	42	38	=	424
54	39	55	59	43	59	72	13	30	26	=	450
63	75	78	35	78	27	80	21	52	17	=	526
72	63	34	27	35	86	10	89	46	49	=	511
23	87	15	77	92	13	17	23	24	88	=	459
17	34	87	18	78	31	75	98	66	93	=	597
39	20	50	88	93	58	38	46	41	35	=	508
67	16	18	36	32	85	81	65	27	13	=	440
53	15	76	45	23	67	87	48	93	73	=	580
48	29	64	48	65	58	63	81	38	84	=	578
447	459	547	481	579	503	582	500	459	516	=	5073

Nr. 2.

19	55	15	64	75	65	93	24	80	27	=	517
90	79	42	26	30	60	54	12	50	13	=	456
34	38	53	42	80	73	73	75	39	62	=	569
76	85	76	48	91	97	29	89	31	73	=	695
85	70	26	33	13	18	36	47	70	15	=	413
98	18	63	84	12	39	81	65	55	25	=	540
76	81	83	95	75	11	62	13	88	43	=	627
63	45	76	93	18	10	91	28	61	64	=	549
35	32	23	35	36	15	75	35	48	55	=	389
44	16	71	56	54	88	24	76	66	70	=	565
620	519	528	576	484	476	618	464	588	447	=	5320

Nr. 3.

573	277	312	753	885	916	186	205	806	345	=	5253
175	516	302	109	168	832	367	824	186	160	=	3639
132	778	118	839	972	539	423	528	709	477	=	5515
483	941	295	515	209	347	520	205	936	831	=	5282
806	815	682	382	308	144	675	742	375	562	=	5491
375	208	763	484	320	654	284	330	201	283	=	3902
715	314	977	561	591	279	329	465	437	503	=	5171
269	178	932	952	993	560	177	651	542	567	=	5821
115	303	852	265	486	680	485	790	687	349	=	5012
456	665	704	611	264	802	337	300	245	415	=	4799
4099	4995	5937	5471	5196	5753	3783	5040	5124	4492	=	49890

Nr. 4.

188	880	440	220	384	740	950	532	501	275	=	5110
314	714	534	268	612	394	475	378	254	650	=	4593
663	276	690	226	932	195	840	251	305	408	=	4786
386	724	987	670	130	516	115	621	354	146	=	4649
672	804	506	875	198	618	566	542	823	326	=	5930
775	792	670	615	873	347	600	865	459	437	=	6433
110	351	177	130	261	954	343	533	955	181	=	3995
304	516	394	911	369	817	753	730	304	810	=	5908
410	802	182	412	670	770	940	802	410	153	=	5551
217	530	306	518	592	614	264	309	564	541	=	4455
4039	6389	4886	4845	5021	5965	5846	5563	4929	3927	=	51410

§ 2. Nimeliste ja murdarvude liitmine

Liita arvud veergude ja ridade viisi ning võrrelda tulemusi kokkuvõtetega ridade lõpul ja joone all.

Nr. 5.

4—94	3—45	9—89	7—02	7—20	1—46	3—06	9—50	2—54	=	49—06
3—12	8—70	7—80	2—30	6—13	5—41	1—82	4—75	5—01	=	45—04
5—06	2—36	5—24	3—12	8—42	4—45	4—12	2—51	1—15	=	36—43
7—15	9—93	1—02	6—88	2—11	1—55	3—84	6—21	5—66	=	44—35
8—93	3—20	9—34	8—03	1—24	5—90	7—40	3—05	7—18	=	54—27
29—20	27—64	33—29	27—35	25—10	18—77	20—24	26—02	21—54	=	229—15

Nr. 6.

2—11	35—45	2—64	55—07	8—42	867—64	=	971—33
53—32	4—15	16—51	203—05	65—00	415—10	=	757—13
5—92	99—01	7—09	7—56	1—09	30—19	=	210—86
618—15	430—86	209—71	45—13	428—59	196—28	=	1928—72
22—75	15—88	813—35	36—57	208—64	3—09	=	1100—28
35—55	3—04	1—23	5—15	950—37	88—16	=	1083—50
3—24	424—57	95—37	9—41	600—39	530—25	=	1663—23
18—31	3—20	18—31	92—73	28—48	32—14	=	193—17
275—38	87—83	756—55	896—09	421—35	79—39	=	2516—59
817—73	32—22	5—06	275—38	53—32	5—30	=	1189—01
1852—46	1136—21	1925—82	1626—14	2765—65	2307—54	=	11613—82

Nr. 7.

27—46	5—18	16—10	478—75	3—03	6—75	=	537—27
6—75	54—89	8—80	8—07	16—51	38—73	=	133—75
1—89	191—24	513—87	15—88	519—16	15—19	=	1257—23
32—46	5—06	39—39	420—35	17—62	6—11	=	520—99
777—84	98—94	6—65	1—25	2—18	864—85	=	1751—71
10—34	30—36	332—00	75—80	38—73	10—50	=	497—73
8—39	610—75	75—05	28—48	208—64	555—21	=	1486—52
161—51	38—43	98—43	962—20	478—65	7—78	=	1747—00
369—87	3—09	4—38	94—92	238—03	22—96	=	733—25
54—18	275—38	51—90	3—26	703—80	745—18	=	1833—70
1450—69	1313—32	1146—57	2088—96	2226—35	2273—26	=	10499—15

PRAKTILISED TÖÖD LIITMISEL

Selleks et liitmisharjutusi lähendada tegelikule tööle, on paragrahvides 3—9 toodud ülesanded antud tarbijate kooperasiiooni kaubanduslikus tegevuses kasutatavate tabelite kujul.

Ühtedes tabelites on vaja kokku arvata kaupluste ja osakondade kaubakäive kuude, kvartalite ja aasta kaupa või arvutada käive sortimendi viisi. Teistes tabelites on vaja arvutada käibekulude summad, bilansside summad jne.

§ 3. Kaupluste kaubakäive kuus sortimendi järgi

1. Leida iga kauba käive kvartalis, liites arvud ridade viisi.
2. Leida kõikide kaupade üldine käive igas kuus, liites arvud veergude viisi.
3. Leida kvartali üldine käive kogu kaupluste kohta, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi.

Kaupluse nr. 1 kaubakäive sortimendi järgi.

Nr. 8.

(rublades ja kopikates)

Kaubad	Esimesel kuul	Teisel kuul	Kolmandal kuul	Kokku kvartalis
Jahu, tangud	5961—72	6872—64	7961—16	20795—52
Pagaritooted	24562—14	25470—46	23917—64	73950—24
Liha	7005—19	8456—66	9881—42	25343—27
Loomsed rasvad	14572—60	19913—19	20864—27	55350—06
Piimasaadused	8964—90	9415—86	7503—63	25884—39
Kanamunad	5870—17	6914—16	8931—18	21715—51
Heeringad	4596—04	5868—32	6813—80	17278—16
Muu kala	12342—41	11141—96	13562—19	37046—56
Kondiitrikaubad	8911—13	9791—85	10500—61	29203—59
Konservid	756—84	896—15	947—18	2600—17
Puuvili	1968—48	2865—14	4986—19	9819—81
Suhkur	18963—72	21968—07	25340—64	66272—43
Muud kaubad	39987—32	51396—66	45494—18	136878—16
K o k k u:	154462—66	180971—12	186704—09	522137—87

Kaupluse nr. 2 kaubakäive kuus sortimendi järgi

Nr. 9.

(rublades ja kopikates)

Kaubad	Esimesel kuul	Teisel kuul	Kolmandal kuul	Kokku kvartalis
Nahkjalatsid	21693—56	19465—48	17763—80	58922—84
Kummijalatsid	8563—15	6934—92	3765—41	19263—48
Viltjalatsid	864—90	405—60	380—64	1651—14
Niidid	1563—86	1734—86	2104—34	5403—06
Sööginõud	4763—68	5872—14	6048—89	16684—71
Parfümeeria	8976—15	9428—30	11764—96	30169—41
Puuvillased kangad	10738—45	12936—18	11863—40	35538—03
Muud kaubad	18549—90	21576—14	24900—38	65026—42
K o k k u:	75713—65	78353—62	78591—82	232659—09

§ 4. Kaupluste kaubakäive kuus osakondade viisi

1. Leida iga osakonna käive kvartalis, liites arvud ridade viisi.
2. Leida kõikide osakondade üldine käive igal kuul, liites arvud veergude viisi.
3. Leida kaupluse üldine käive kvartalis, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi.

Kaupluse nr. 1 kaubakäive kuus osakondade viisi

Nr. 10. (rublades ja kopikates)

Osakonnad	Esimesel kuul	Teisel kuul	Kolmandal kuul	Kokku kvartalis
I	4702—34	5093—62	4453—43	14249—39
II	6040—86	7205—34	6900—86	20147—06
III	2560—48	3932—44	4275—63	10768—55
IV	12486—84	15862—26	18763—36	47112—46
V	28306—49	31987—98	29456—86	89751—33

Kokku kauplus 54097—01 64081—64 63850—14 182028—79

Kaupluse nr. 2 kaubakäive kuus osakondade viisi

Nr. 11. (rublades ja kopikates)

Osakonnad	Esimesel kuul	Teisel kuul	Kolmandal kuul	Kokku kvartalis
I	7986—49	8963—89	10541—80	27492—18
II	18964—56	21548—65	23785—78	64298—99
III	9042—40	11608—34	10875—19	31525—93
IV	43908—58	39605—17	41865—12	125378—87
V	5042—24	7463—11	6849—94	19355—29

Kokku kauplus 84944—27 89189—16 93917—83 268051—26

§ 5. Kaupluste kaubakäive kvartalis

1. Leida iga kaupluse käive aastas, liites arvud ridade viisi.
2. Leida kõikide kaupluste üldine käive kvartalis, liites arvud veergude viisi.
3. Leida kõikide kaupluste üldine käive aastas, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi.

Nr. 12. (rublades ja kopikates)

Kaupluse nr.	I kvartalil	II kvartalil	III kvartalil	IV kvartalil	Kokku aastas
1	49672—96	54008—61	60972—13	65900—45	230554—15
2	14961—59	16980—14	18611—93	15708—32	66261—98
3	31806—41	33908—93	35786—38	30512—32	132014—04
4	50402—18	55493—47	54195—83	57908—56	218000—04
5	8056—91	9418—64	7561—63	8790—32	33827—50
Kokku:	154900—05	169809—79	177127—90	178819—97	680657—71

Nr. 13.

(rublades ja kopikates)

Kaupluse nr.	I kvartalil	II kvartalil	III kvartalil	IV kvartalil	Kokku aastas
1	21573—14	23500—24	25634—80	28794—32	99502—50
2	12564—50	9762—48	11764—35	10563—48	44654—81
3	32764—96	30568—35	34765—41	36962—30	135061—02
4	43569—98	40346—89	41956—80	39765—10	165638—77
5	15900—34	14760—43	17902—34	16967—35	65530—46
Kokku:	126372—92	118938—39	132023—70	133052—55	510387—56

§ 6. Kaupluste kaubakäive poolaastas (kuude viisi)

1. Leida iga kaupluse käive poolaastas, liites arvud ridade viisi.
2. Leida kõikide kaupluste üldine käive igas kuus, liites arvud veergude viisi.
3. Leida kõikide kaupluste üldine käive poolaastas, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi. (Tabel 14).

§ 7. Kaupluste kaubakäive aastas (kuude viisi)

1. Leida kõikide kaupluste üldine kaubakäive igas kuus, liites arvud ridade viisi.
2. Leida iga kaupluse kaubakäive aastas, liites arvud veergude viisi.
3. Leida kõikide kaupluste üldine kaubakäive aastas, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi.

Nr. 15.

(rublades ja kopikates)

Kuud	Kauplus nr. 1	Kauplus nr. 2	Kauplus nr. 3	Kauplus nr. 4	Kauplus nr. 5	Kokku
Jaanuar	2656—34	6572—36	8496—30	5432—60	9456—66	32614—26
Veebruar	2172—63	6274—84	8102—42	5948—43	9040—61	31538—93
Märts	2994—70	6569—74	8300—26	5496—36	9145—64	32506—70
Aprill	3165—64	6248—56	8924—62	5787—64	9276—28	33402—74
Mai	2998—32	6795—42	8462—24	5869—14	9467—82	33592—94
Juuni	3500—44	6840—36	8963—72	6102—44	9458—62	34865—58
Juuli	3942—64	6502—63	8100—56	6302—38	9863—49	34711—70
August	4100—68	7146—34	8596—63	6509—42	9684—51	36037—58
September	3890—36	6805—94	9146—56	5908—43	9040—60	34791—89
Oktoober	3994—52	7254—44	9200—64	5841—42	9108—75	35399—77
November	4246—64	6809—96	9494—61	5643—82	9987—62	36182—65
Detsember	3864—56	6405—65	9876—14	5964—24	9757—64	35868—23
Kokku aastas:	41527—47	80226—24	105664—70	70806—32	113288—24	411512—97

Kaup- luse nr.	Jaanuar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Kokku poolaastas
1	24276—15	21341—65	23969—41	23786—19	27343—18	29305—64	150022—22
2	41762—51	40094—15	39615—63	42961—91	43495—48	47936—53	255866—21
3	50498—62	51963—42	57893—36	53894—64	51496—79	53867—39	319614—22
4	34819—26	32134—56	32969—14	32786—91	37243—81	39205—16	209159—14
5	91891—62	90458—64	92917—41	94876—25	94769—50	90010—54	554923—96
6	80049—57	82476—49	81999—52	84866—52	88196—64	86879—64	504468—38
7	72563—75	71249—96	75678—82	73605—63	70101—10	75040—75	438240—01
8	64506—57	66008—80	64976—28	69769—88	63009—92	65049—87	393321—32
9	81908—75	82437—60	89742—82	87977—41	86208—74	83504—78	511780—10
10	10749—52	12427—86	14769—08	12109—25	10908—89	14972—36	75936—96

Kokku: 553026—32 550593—13 574531—47 576634—59 572774—05 585772—96 3413332—52

§ 8. Tarbijate kooperatiivi käibekulud poolaastas

1. Leida käibekulude summad kirjete viisi poolaastas, liites arvud ridade viisi.

2. Leida kõikide käibekulude üldsumma igas kuus, liites arvud veergude viisi.

3. Leida kõikide käibekulude üldine summa poolaastas, liites kokkuvõtete summad ridade ja veergude viisi.

Käibekulude kirjed	Jaanuar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Kokku poolaastas
1. Raudteetransport	4,26	5,31	4,85	5,91	6,20	5,82	32,35
2. Auto- ja hobu- transport	12,04	14,34	13,61	15,46	14,62	14,64	84,71
3. Töötasu registreeritud personalile	45,62	52,46	48,50	50,42	49,64	52,34	298,98
4. Töötasu mitteregistreeri- tavale personalile	1,86	2,15	1,10	2,10	2,03	2,14	11,33
5. Tasud varumiskau- pade kogujaile	1,24	1,30	1,28	1,20	1,30	1,20	7,52
6. Ruumide üür ja amorti- satsioon	0,93	0,83	0,90	0,78	0,89	0,76	5,0
7. Ruumide korrashoid	0,62	0,58	0,64	0,92	0,82	0,91	4,49
8. Jooksva remondi kulud	0,48	0,52	0,46	0,61	0,58	0,62	3,27
9. Kauba viimistlemine	1,05	0,91	0,82	0,93	0,92	0,84	5,47
10. Loomsete toorsaaduste konserveerimine	4,02	3,52	2,64	2,85	3,24	3,42	19,69
11. Komandeerimiskulud	0,64	0,51	0,42	0,32	0,34	0,28	2,51
12. Sõidud linnas	0,93	0,42	0,38	0,25	0,28	0,32	2,58
13. Krediidi protsendid	0,74	0,94	0,82	0,94	0,85	0,92	5,21
14. Kauba kadu:							
a) kaonormi piires	0,21	0,12	0,10	0,09	0,08	0,07	0,67
b) üle kaonormide piiride	3,64	4,24	5,42	6,52	5,46	4,98	30,26
15. Kulud ja kahjud taarast	2,92	3,84	3,60	3,70	2,94	3,10	20,1
16. Eraldised kaadri ettevalmistamiseks	0,84	0,72	0,68	0,72	0,68	0,72	4,36
17. Müügisummade kogumine	1,35	1,43	1,52	1,48	1,54	1,48	8,80
18. Revisjonikomisjoni töötasu	0,86	1,12	1,22	1,34	1,04	1,14	6,72
19. Kontorikulud	5,64	8,90	6,84	7,44	6,42	5,42	40,66
20. Muud kulud	12,16	11,96	12,01	11,83	12,00	11,98	71,94
Kokku	102,05	116,12	107,81	115,81	111,78	113,1	666,67

§ 9. Tarbijate kooperatiivi bilanss

1. Leida nelja bilansi kokkuvõtete summad iga aktiva- ja passiva-kirje järgi, liites arvud ridade viisi.

2. Leida iga tarbijate kooperatiivi bilansi aktiva ja passiva summa, liites arvud veergude viisi.

3. Leida koondbilansi (nelja tarbijate kooperatiivi bilansi) summa aktivas ja passivas.

Pala rajooni tarbijate kooperatiivide bilansid 1. aprilliks 196...a.

Nr. 17.

(rublades ja kopikates)

Rüh- mad	Bilansi kirjed	Raja Tarbijate Kooperatiiv	Salla Tarbijate Kooperatiiv	Surju Tarbijate Kooperatiiv	Saarde Tarbijate Kooperatiiv	Kokku rajooni ulatuses
Aktiva						
I	Põhivahendid ja mittekaibelised aktivad	1209175—25	237842—84	252199—97	306509—22	2005727—28
II	Kaubad, toorained ja valmistooted	4125756—62	811529—75	860516—86	1045822—28	6843625—51
III	Vahendid varumistegevuses	17726—12	3486—70	3697—17	4493—32	29403—31
IV	Rahalised vahendid ja muud aktivad	406434—00	79945—08	84770—88	103025—61	674175—57
V	Sihtkrediteerimise objektid	44315—32	8716—75	9242—93	11233—32	73508—32
VI	Deebitorid	495065—47	97378—58	103256—74	125492—25	821193—04
VII	Kapitaalmahutused	32287—72	6350—90	6734—15	8184—30	53557—07
Bilanss		6330760—50	1245250—60	1320418—70	1604760—30	10501190—10
Passiva						
I	Omavahendid	1818194—41	357635—94	379224—25	460887—15	3015941—75
II	Püsiavad passivad	104457—54	20546—63	21786—90	26478—54	173269—61
III	Laenud kaubakäibe krediteerimiseks	3395819—93	667952—36	708272—59	860793—42	5632838—30
IV	Muud Riigipanga laenud	261460—40	51428—84	54533—29	66276—60	433699—13
V	Sihituslikud krediitid	8863—06	1743—35	1848—58	2246—66	14701—65
VI	Kreeditorid	667895—23	131373—92	139304—17	169302—21	1107875—53
VII	Kapitaalmahutuste finantseerin. allikad	74069—93	14569—56	15448—92	18775—72	122864—13
Bilanss		6330760—50	1245250—60	1320418—70	1604760—30	10501190—10

LAHUTAMINE

§ 10. Täisarvude lahutamine

1. Lahutada arvud ridade viisi.

2. Liita arvud veergude viisi ja võrrelda tulemusi kokkuvõttega joone all.

nr. 18	nr. 19	nr. 20	nr. 21
68 — 46 = 22	77 — 41 = 36	89 — 57 = 32	98 — 47 = 51
59 — 37 = 22	84 — 53 = 31	98 — 63 = 35	67 — 32 = 35
87 — 42 = 45	67 — 26 = 41	76 — 45 = 31	84 — 44 = 40
49 — 17 = 32	58 — 17 = 41	67 — 34 = 33	55 — 30 = 25
63 — 21 = 42	97 — 45 = 52	49 — 27 = 22	39 — 19 = 20
326 — 163 = 163	383 — 182 = 201	379 — 226 = 153	343 — 172 = 171
nr. 22	nr. 23	nr. 24	nr. 25
72 — 49 = 23	62 — 39 = 23	83 — 65 = 18	72 — 28 = 44
81 — 64 = 17	41 — 17 = 24	61 — 42 = 19	83 — 36 = 47
62 — 53 = 9	52 — 24 = 28	52 — 27 = 25	92 — 47 = 45
91 — 37 = 54	71 — 37 = 34	91 — 32 = 59	53 — 28 = 25
42 — 18 = 24	81 — 43 = 38	53 — 25 = 28	61 — 18 = 43
348 — 221 = 127	307 — 160 = 147	340 — 191 = 149	361 — 157 = 204
nr. 26	nr. 27	nr. 28	
807 — 269 = 538	602 — 273 = 329	762 — 293 = 469	
964 — 478 = 486	491 — 262 = 229	931 — 462 = 469	
649 — 356 = 293	781 — 439 = 342	853 — 547 = 306	
751 — 273 = 478	503 — 224 = 279	524 — 375 = 149	
579 — 364 = 215	461 — 109 = 352	452 — 269 = 183	
3750 — 1740 = 2010	2838 — 1307 = 1531	3522 — 1946 = 1576	
Nr. 29	Nr. 30	Nr. 31	
6458 — 3786 = 2672	4898 — 1865 = 3033	2475 — 1967 = 508	
7532 — 5483 = 2049	5655 — 3987 = 1668	7565 — 4038 = 3527	
3785 — 2097 = 1688	7247 — 2498 = 4749	9470 — 5693 = 3777	
8245 — 6048 = 2197	8167 — 5639 = 2528	8560 — 6381 = 2179	
6549 — 2562 = 3987	9245 — 7167 = 2078	4746 — 2964 = 1782	
32569 — 19976 = 12593	35212 — 21156 = 14056	32816 — 21043 = 11773	

Nr. 32		Nr. 33		Nr. 34	
10000—	3501=6499	15001—	7005=7996	40102—	12403=27699
40012—	25009=15003	21002—	14003=6999	17203—	14909=2294
30002—	15006=14996	35003—	10205=24798	21010—	9009=12001
31011—	12099=18912	19007—	8109=10898	30101—	21202=8899
52002—	40013=11989	20101—	12063=8038	50103—	25206=24897
163027—95628=67399		110114—51385=58729		158519—82729=75790	
Nr. 35		Nr. 36		Nr. 37	
10000	20000	30000	40000	50000	
— 786	— 1952	— 17	— 2763	— 191	
— 214	— 8048	— 9980	— 237	— 9809	
— 869	— 37	— 1004	— 1249	— 2563	
— 131	— 963	— 999	— 5751	— 7437	
— 1678	— 12	— 85	— 69	— 14	
— 2322	— 988	— 915	— 9932	— 19986	
— 2169	— 4444	— 15796	— 10000	— 3334	
— 720	— 56	— 1200	— 8765	— 5539	
1111		3500		4	
				1234	
				1127	

Harjutustes nr. 40—49 lahutada igas harjutuses esimesest arvust kõik järgnevad arvud kuni joonealuse arvu saamiseni.

Nr. 40		Nr. 41		Nr. 42		Nr. 43	
196 rbl. 25 kop.	267 rbl. 14 kop.	469 rbl. 91 kop.	641 rbl. 21 kop.				
— 12 „ 13 „	— 19 „ 26 „	— 30 „ 08 „	— 63 „ 48 „				
— 1 „ 12 „	— 25 „ 43 „	— 18 „ 69 „	— 40 „ 07 „				
— 22 „ 50 „	— 11 „ 96 „	— 29 „ 07 „	— 120 „ 39 „				
— 18 „ 23 „	— 40 „ 09 „	— 10 „ 01 „	— 1 „ 21 „				
— 11 „ 27 „	— 21 „ 94 „	— 109 „ 60 „	— 3 „ 78 „				
— 3 „ 60 „	— 29 „ 63 „	— 29 „ 36 „	— 201 „ 09 „				
— 5 „ 80 „	— 67 „ 58 „	— 101 „ 64 „	— 86 „ 99 „				
— 1 „ 35 „	— 20 „ 07 „	— 49 „ 36 „	— 118 „ 54 „				
— 4 „ 98 „	— 18 „ 68 „	— 90 „ 05 „	— 2 „ 33 „				
115 rbl. 27 kop.		12 rbl. 50 kop.		2 rbl. 05 kop.		3 rbl. 33 kop.	
Nr. 44		Nr. 45		Nr. 46		Nr. 47	
952 rbl. 42 kop.	8611 rbl. 12 kop.	7111 rbl. 22 kop.	6112 rbl. 32 kop.				
— 66 „ 78 „	— 822 „ 34 „	— 222 „ 44 „	— 1223 „ 43 „				
— 20 „ 06 „	— 1091 „ 63 „	— 1090 „ 68 „	— 808 „ 08 „				
— 109 „ 86 „	— 806 „ 66 „	— 254 „ 86 „	— 1209 „ 86 „				
— 206 „ 04 „	— 1209 „ 89 „	— 1452 „ 68 „	— 2054 „ 06 „				
— 80 „ 97 „	— 35 „ 53 „	— 30 „ 96 „	— 109 „ 19 „				
— 10 „ 49 „	— 702 „ 48 „	— 963 „ 86 „	— 364 „ 94 „				
— 80 „ 08 „	— 2501 „ 61 „	— 1794 „ 68 „	— 112 „ 76 „				
— 100 „ 47 „	— 1244 „ 68 „	— 1001 „ 06 „	— 115 „ 00 „				
— 222 „ 22 „							
55 rbl. 45 kop.		196 rbl. 30 kop.		300 rbl. 00 kop.		115 rbl. 00 kop.	

Nr. 48

— 9112	rbl.	41	kop.
— 743	„	52	„
— 1040	„	67	„
— 205	„	48	„
— 1408	„	68	„
— 29	„	34	„
— 2050	„	63	„
— 1949	„	86	„
— 1468	„	49	„

---

215 rbl. 74 kop.

Nr. 49

7822	rbl.	44	kop.
— 933	„	55	„
— 1201	„	25	„
— 1840	„	68	„
— 957	„	67	„
— 202	„	36	„
— 794	„	18	„
— 1806	„	63	„
— 74	„	00	„

---

12 rbl. 12 kop.

PRAKTILISED TÖÖD LAHUTAMISEL JA LIITMISEL

Järgnevates paragrahvides toodud lahutamise ja liitmise harjutused on vormistatud bilansitabelite, kaupade liikumise andmike, kassas sularaha liikumise andmike ja teiste tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide praktilises töös kasutatavate tabelite kujul.

§ 11. Andmik raha liikumise kohta kassas

Pidada andmikku raha liikumise kohta kassas, sooritades järgmised arvutused:

1. Viimases jäägi lahtris näidatud summa saamiseks liita igal real esimeses jäägi lahtris näidatud summale sissetuleku lahtri summa ja lahutada väljamineku lahtri summa.

Nagu andmikust näha, on jääk ühe kuupäeva lõpuks ühtlasi jäägiks teise kuupäeva alguseks.

2. Liita sissetuleku lahtri summad.

3. Liita väljamineku lahtri summad.

4. Arvutuste õigsuse kontrollimiseks liita esimese kuupäeva alguse summale sissetuleku lahtri kokkuvõtte summa ja lahutada väljamineku lahtri kokkuvõtte summa; tulemuseks saame viimase kuupäeva lõpuks esineva jäägi summa.

Kuupäev	Jääk	Sissetulek	Väljaminek	Jääk
1	4756—42	5672—34	9748—36	680—40
2	680—40	8763—94	9405—48	38—86
3	38—86	9347—86	9098—38	288—34
4	288—34	10749—62	10934—17	103—79
5	103—79	15764—92	12809—35	3059—36
6	3059—36	8978—60	11471—26	566—70
7	566—70	12765—90	12428—89	903—71
8	903—71	18465—70	18463—38	906—03
9	906—03	10990—64	11844—19	52—48
10	52—48	12556—87	12499—12	110—23
Kokku:		114056—39	118702—58	

Kuupäev	Jääk	Sissetulek	Väljaminek	Jääk
1	6949—18	10563—89	7986—41	9526—66
2	9526—66	22464—72	28978—94	3012—44
3	3012—44	14796—68	17688—36	120—76
4	120—76	18464—86	18005—63	579—99
5	579—99	24937—61	17486—36	8031—24
6	8031—24	35739—16	43763—76	6—64
7	6—64	41004—87	32999—89	8011—62
8	8011—62	59069—78	67042—98	38—42
9	38—42	64961—82	64498—61	501—63
10	501—63	75059—28	75489—67	71—24
Kokku:		367062—67	373940—61	

§ 12. Andmik kaupade liikumise kohta kauplustes

Pidada andmikkü kaupade liikumise kohta, sooritades järgmised arvutused:

1. Liita ridade viisi lahtris «Jääk kuu alguseks» näidatud summale lahtris «Saabus kuu jooksul» näidatud summa ja lahutada lahtris «Müüdnud kuu jooksul» näidatud summa. Tulemus moodustab jäägi kuu lõpuks.

2. Liita summad kõikides vertikaalsetes lahtrites.

3. Arvutuste õigsuse kontrollimiseks sooritada real «Kokku» kõik punktis 1 märgitud tehted.

Nr. 52.

(rublades ja kopikates)

Kaupluse nr.	Jääk kuu alguseks	Saabus kuu jooksul	Müüdnud kuu jooksul	Jääk kuu lõpuks
1	5683—40	15342—43	16157—60	4868—23
2	6872—54	18163—34	19870—85	5165—03
3	8748—42	24572—45	25963—08	7357—79
4	7863—27	21961—57	22650—05	7174—79
5	9986—71	30685—34	29749—64	10922—41
Kokku	39154—34	110725—13	114391—22	35488—25

Nr. 53.

(rublades ja kopikates)

Kaupluse nr.	Jääk kuu alguseks	Saabus kuu jooksul	Müüdnud kuu jooksul	Jääk kuu lõpuks
1	8646—45	17346—57	18510—10	7482—92
2	7645—59	15754—96	16104—54	7296—01
3	9156—95	18546—52	19243—46	8460—01
4	10185—40	21548—65	22565—06	9168—99
5	12741—54	25186—54	26963—50	10964—58
Kokku:	48375—93	98383—24	103386—66	43372—51

§ 13. Andmik kaupade liikumise kohta sortimendi järgi.

Pidada andmikki kaupade liikumise kohta sortimendi järgi, sooritades järgmised arvutused:

1. Liita ridade viisi lahtris «Jääk kuu alguseks» näidatud summale lahtris «Saabus kuu jooksul» näidatud summa ja lahutada lahtris «Müüdnud kuu jooksul» näidatud summa. Tulemus moodustab jäägi kuu lõpuks.

2. Liita summad kõikides vertikaallahtrites.

3. Arvutuste õigsuse kontrollimiseks sooritada real «Kokku» kõik punktis 1 märgitud tehted.

Nr. 54.

(rublades ja kopikates)

Kaubad	Jääk kuu alguseks	Saabus kuu jooksul	Väljastatud kuu jooksul	Jääk kuu lõpuks
Jahu	2564—30	5786—38	6985—48	1365—20
Liha	127—60	12934—90	13012—40	50—10
Või	5968—35	18569—34	21973—72	2563—97
Konservid	1496—65	5786—75	6275—34	1008—06
Suhkur	8563—48	16569—34	21560—60	3572—22
Kondiitritooteid	19563—34	42563—50	45869—34	16257—50
Sool	5985—42	6872—95	8564—35	4294—02
Heeringad	3492—30	2864—60	4938—42	1418—48
Kanamunad	4364—18	1835—48	3211—64	2988—02
Muud kaubad	25496—40	60874—56	64872—10	21498—86
Kokku	77622—02	174657—80	197263—39	55016—43

§ 14. Tarbijate kooperatiivi aktivakontode käibeandmik kuu ulatuses

Pidada tarbijate kooperatiivi aktivakontode käibeandmikku, sooritades järgmised arvutused:

1. Lahtris «Jääk kuu alguseks» näidatud summale liita kuu käive deebetis ja lahutada kuu käive kreditis. Saadud tulemus moodustab jäägi kuu lõpuks.

2. Liita summad kõikides lahtrites.

3. Arvutuste õigsuse kontrollimiseks sooritada real «Kokku» kõik punktis 1 märgitud tehted.

Nr. 55.

(rublades ja kopikates)

Konto nimetus	Jääk kuu alguseks	Käibed kuu jooksul		Jääk kuu lõpuks
		deebetis	kreditis	
Kassa	4784—50	786457—30	788461—40	2780—40
Rahalised vahendid teel	5000—00	7200—00	5000—00	7200—00
Arvelduskonto Riigipangas	25760—40	186947—60	171379—80	41328—20
Erifondide vahendid pankades	720—00	1340—00	560—00	1500—00
Majapidamismaterjalid	68—95	2576—42	1274—38	1370—99
Väheväärtuslik inventar	358—90	3798—64	2768—44	1389—10
Tulevaste perioodide kulud	4764—56	264—48	—	5029—04
Aruandelaused summad	2763—00	8348—90	9768—30	1343—60
Kaupade ost	42700—00	—	30700—00	12000—00
Põhivahendid	45900—47	5460—18	572—29	50788—36
Kaubad ja taara jae-ettevõtteis	196380—92	548763—56	510709—60	234434—88
Kaubad ühiskondliku tootlustamise ettevõtteis	15780—64	35006—72	34932—58	15854—78
Käibekulud kaubajäägile	16765—92	—	16765—92	—
Valmistooted	2936—48	5392—68	7136—17	1192—99
Varumiskaubad	3927—61	2974—41	6139—71	762—31
Lõpetamata toodang	841—97	534—60	948—35	428—22
Puudujäägid	—	157—20	157—20	—
Toorained ja materjalid	14760—34	68979—38	79457—14	4282—58
Kokku	384214—66	1664202—07	1666731—28	381685—45

§ 15. Tarbijate kooperatiivi passivakontode käibeandmik kuu ulatuses

Pidada käibeandmikke, sooritades järgmised tööd:

1. Lahtris «Jääk kuu alguseks» näidatud summale liita krediti-käibe summa ja lahutada deebetkäibe summa. Saadud tulemus moodustab jäägi kuu lõpuks.

2. Liita summad igas lahtris.

3. Arvutuste õigsuse kontrollimiseks sooritada real «Kokku» kõik punktis 1 märgitud tehted.

Konto nimetus	Jääk	Käibed kuu jooksul		Jääk
	kuu alguseks	deebetis	kreeditis	kuu lõpuks
Hankijad maksenõuete alal	9561—30	27780—40	31634—60	13415—50
Arveldused oma rajooniliiduga	5681—25	15642—30	18908—70	8947—65
Arveldused põllumajandus- saaduste tootjatega	1250—60	4570—25	5470—35	2150—70
Hankijad muude arvel- duste alal	17065—40	52426—16	49620—42	14259—66
Mitmesugused kreditorid mittekaubaliste operat- sioonide alal	8302—60	24202—20	23612—17	7712—57
Arveldused rahandus- organitega	15340—00	21603—42	22934—14	16670—72
Töölised ja teenistujad . .	350—00	200—00	480—50	630—50
Kokku	57551—15	146424—73	152660—88	63787—30

Konto nimetus	Jääk	Käibed kuu jooksul		Jääk
	kuu alguseks	deebetis	kreeditis	kuu lõpuks
Hankijad maksenõuete alal	12642—54	26491—25	30492—60	16643—89
Arveldused oma rajooni- liiduga	6804—62	18680—38	21760—45	9884—69
Arveldused põllumajandus- saaduste tootjatega	1805—72	7200—65	9460—17	4065—24
Hankijad muude arvel- duste alal	21842—27	75843—60	81560—16	27558—83
Mitmesugused kreditorid mittekaubaliste operatsioo- nide alal	9724—32	28742—30	25948—14	6930—16
Arveldused rahandusorga- nitega	19941—42	21504—32	20436—16	18873—26
Töölised ja teenistujad . .	680—50	880—00	1200—00	1000—50
Kokku	73441—39	179342—50	190857—68	84956—57

§ 16. Tarbijate kooperatiivi bilanss

Arvutada tarbijate kooperatiivide bilansside summad, sooritades iga bilansi järgi järgmised arvutused:

a) Aktivas:

1. Arvutada bilansi kirjete saldod 1. I. 1961. a. liites 1. I. 1960. a. saldole deebetkäibe summa ja lahutades kreditkäibe summa.

2. Liita summad lahtrite viisi.

b) Passivas:

1. Arvutada bilansi kirjete saldod 1. I. 1961. a. liites 1. I. 1960. a. saldole kreditkäibe summa ja lahutades deebetkäibe summa.

2. Liita summad lahtrite viisi.

Nr. 58.

(rublades ja kopikates)

Konto rühm	Saldo 1. I. 1960. a.		Käibed aasta jooksul		Saldo 1. I. 1961. a.	
	Aktiva	Passiva	Deebet	Kreeditt	Aktiva	Passiva
Aktiva						
I Mittikäibelisised vahendid	155156—40	—	17972—14	14763—20	158355—34	—
II Vahendid mittekauband. tegevuses	24419—23	—	86237—24	90348—10	20308—38	—
III Vahendid kaubanduses	177321—19	—	1663930—18	1582440—25	258811—12	—
IV Sihituslikud vahendid	10143—37	—	126348—50	121274—60	15217—27	—
V Vahendid arveldustes	8640—31	—	94382—40	98210—18	4812—53	—
Kokku	375680—50	—	1988870—47	1907036—33	457514—64	—
Passiva						
I Omavahendid	—	203994—51	28563—16	34663—52	—	210094—87
II Püüsvad passivad	—	18032—66	65756—10	76458—18	—	28734—74
III Kaubakäibe krediitid	—	126228—64	1388508—70	1448508—40	—	186228—34
IV Sihituslikud krediitid	—	12773—13	121564—15	125760—14	—	16969—12
V Lühiajalised passivad	—	14651—56	76818—24	77654—25	—	15487—57
Kokku	—	375680—50	1681210—35	1763044—49	—	457514—64
Bilanss	375680—50	375680—50	3670080—82	3670080—82	457514—64	457514—64

KORRUTAMINE

§ 17. Korrutamine ühekohaliste arvudega

1. Korrutada arvud ridade viisi.

2. Liita korrutatavad, liita korrutised ja võrrelda tulemusi ülesannetes näidatud summadega.

Nr. 59	Nr. 60	Nr. 61	Nr. 62
126 × 2 = 252	234 × 2 = 468	318 × 2 = 636	495 × 2 = 990
242 × 2 = 484	356 × 2 = 712	294 × 2 = 588	686 × 2 = 1372
563 × 2 = 1126	415 × 2 = 830	478 × 2 = 956	794 × 2 = 1588
782 × 2 = 1564	623 × 2 = 1246	568 × 2 = 1136	869 × 2 = 1738
814 × 2 = 1628	576 × 2 = 1152	659 × 2 = 1318	919 × 2 = 1838
2527 × 2 = 5054	2204 × 2 = 4408	2317 × 2 = 4634	3763 × 2 = 7526
Nr. 63	Nr. 64	Nr. 65	Nr. 66
132 × 3 = 396	227 × 3 = 681	342 × 3 = 1026	494 × 3 = 1482
245 × 3 = 735	349 × 3 = 1047	586 × 3 = 1758	568 × 3 = 1704
478 × 3 = 1434	187 × 3 = 561	792 × 3 = 2376	349 × 3 = 1047
865 × 3 = 2595	692 × 3 = 2076	864 × 3 = 2592	768 × 3 = 2304
972 × 3 = 2916	585 × 3 = 1755	705 × 3 = 2115	926 × 3 = 2778
2692 × 3 = 8076	2040 × 3 = 6120	3289 × 3 = 9867	3105 × 3 = 9315
Nr. 67	Nr. 68	Nr. 69	Nr. 70
785 × 3 = 2355	41 × 5 = 205	46 × 5 = 230	55 × 5 = 275
864 × 3 = 2592	62 × 5 = 310	73 × 5 = 365	71 × 5 = 355
972 × 3 = 2916	68 × 5 = 340	54 × 5 = 270	99 × 5 = 495
569 × 3 = 1707	79 × 5 = 395	44 × 5 = 220	31 × 5 = 155
956 × 3 = 2868	46 × 5 = 230	80 × 5 = 400	13 × 5 = 65
4146 × 3 = 12438	296 × 5 = 1480	297 × 5 = 1485	269 × 5 = 1345
Nr. 71	Nr. 72	Nr. 73	Nr. 74
89 × 5 = 445	6593 × 6 = 39558	2649 × 6 = 15894	5572 × 6 = 34032
95 × 5 = 475	4350 × 6 = 26100	6825 × 6 = 40950	8725 × 6 = 52350
56 × 5 = 280	1864 × 6 = 11184	5418 × 6 = 32508	2453 × 6 = 14718
18 × 5 = 90	7888 × 6 = 47328	7336 × 6 = 44016	3125 × 6 = 18750
98 × 5 = 490	6461 × 6 = 38766	2149 × 6 = 12894	1898 × 6 = 11388
356 × 5 = 1780	27156 × 6 = 162936	24377 × 6 = 146262	21873 × 6 = 131238

Nr. 75	Nr. 76	Nr. 77	Nr. 78
122 × 4 = 488	236 × 4 = 944	356 × 4 = 1424	224 × 4 = 896
148 × 4 = 592	354 × 4 = 1416	481 × 4 = 1924	375 × 4 = 1500
212 × 4 = 848	247 × 4 = 988	298 × 4 = 1192	498 × 4 = 1992
315 × 4 = 1260	359 × 4 = 1436	454 × 4 = 1816	369 × 4 = 1476
426 × 4 = 1704	281 × 4 = 1124	356 × 4 = 1424	869 × 4 = 3476
1223 × 4 = 4892	1477 × 4 = 5908	1945 × 4 = 7780	2335 × 4 = 9340
Nr. 79	Nr. 80	Nr. 81	Nr. 82
386 × 4 = 1544	606 × 7 = 4242	178 × 7 = 1246	289 × 7 = 2023
485 × 4 = 1940	125 × 7 = 875	980 × 7 = 6860	482 × 7 = 3374
298 × 4 = 1192	136 × 7 = 952	763 × 7 = 5341	916 × 7 = 6412
731 × 4 = 2924	442 × 7 = 3094	585 × 7 = 4095	172 × 7 = 1204
475 × 4 = 1900	516 × 7 = 3612	239 × 7 = 1673	655 × 7 = 4585
2375 × 4 = 9500	1825 × 7 = 12775	2745 × 7 = 19215	2514 × 7 = 17598
Nr. 83	Nr. 84	Nr. 85	
458 × 8 = 3664	983 × 8 = 7864	331 × 8 = 2648	
373 × 8 = 2984	438 × 8 = 3504	699 × 8 = 5592	
597 × 8 = 4776	263 × 8 = 2104	711 × 8 = 5688	
486 × 8 = 3888	377 × 8 = 3016	148 × 8 = 1184	
401 × 8 = 3208	862 × 8 = 6896	367 × 8 = 2936	
2315 × 8 = 18520	2923 × 8 = 23384	2256 × 8 = 18048	
Nr. 86	Nr. 87	Nr. 88	
406 × 9 = 3654	678 × 9 = 6102	836 × 9 = 7524	
688 × 9 = 6192	123 × 9 = 1107	207 × 9 = 1863	
519 × 9 = 4671	356 × 9 = 3204	371 × 9 = 3339	
757 × 9 = 6813	528 × 9 = 4752	848 × 9 = 7632	
224 × 9 = 2016	718 × 9 = 6462	401 × 9 = 3609	
2594 × 9 = 23346	2403 × 9 = 21627	2663 × 9 = 23967	

§ 18. Korrutamine ümmarguste arvudega ja ümmargustele arvudele lähedaste arvudega

1. Korrutada arvud ridade viisi.
2. Liita korrutatavad ja korrutised.

Nr. 89	Nr. 90	Nr. 91
576 × 20 = 11520	127 × 30 = 3810	47 × 40 = 1880
98 × 20 = 1960	43 × 30 = 1290	851 × 40 = 34040
406 × 20 = 8120	88 × 30 = 2640	685 × 40 = 27400
658 × 20 = 13160	704 × 30 = 21120	219 × 40 = 8760
320 × 20 = 6400	875 × 30 = 26250	566 × 40 = 22640
841 × 20 = 16820	1250 × 30 = 37500	38 × 40 = 1520
419 × 20 = 8380	815 × 30 = 24450	69 × 40 = 2760
634 × 20 = 12680	223 × 30 = 6690	4599 × 40 = 183960
257 × 20 = 5140	73 × 30 = 2190	4372 × 40 = 174880
35 × 20 = 700	18 × 30 = 540	655 × 40 = 26200
4244 × 20 = 84880	4216 × 30 = 126480	12101 × 40 = 484040

Nr. 92	Nr. 93	Nr. 94
304 × 500 = 152000	28 × 600 = 16800	353 × 700 = 247100
45 × 500 = 22500	477 × 600 = 286200	614 × 700 = 429800
735 × 500 = 367500	408 × 600 = 244800	22 × 700 = 15400
519 × 500 = 259500	1640 × 600 = 984000	75 × 700 = 52500
874 × 500 = 437000	845 × 600 = 507000	628 × 700 = 439600
256 × 500 = 128000	456 × 600 = 273600	819 × 700 = 573300
718 × 500 = 359000	78 × 600 = 46800	1962 × 700 = 1373400
736 × 500 = 368000	26 × 600 = 15600	203 × 700 = 142100
342 × 500 = 171000	59 × 600 = 35400	552 × 700 = 386400
269 × 500 = 134500	6864 × 600 = 4118400	8564 × 700 = 5994800
4798 × 500 = 2399000	10881 × 600 = 6528600	13972 × 700 = 9654400

§ 19. Korrutamine arvudega, mis koosnevad ühesugustest numbritest ja üksteisele lähedastest numbritest

1. Teostada korrutamised.
2. Korrutada korrutatavate summa korrutajaga.

Nr. 95	Nr. 96	Nr. 97
578 × 44 = 25432	203 × 33 = 6699	605 × 444 = 268620
453 × 44 = 19932	417 × 33 = 13761	915 × 444 = 406260
626 × 44 = 27544	163 × 33 = 5379	573 × 444 = 254412
235 × 44 = 10340	309 × 33 = 10197	838 × 444 = 376512
589 × 44 = 25916	751 × 33 = 24783	532 × 444 = 280608
2481 × 44 = 109164	1843 × 33 = 60819	3573 × 444 = 1586412

Nr. 98	Nr. 99	Nr. 100
79 × 222 = 17538	84 × 888 = 74592	94 × 666 = 62604
53 × 222 = 11766	17 × 888 = 15096	38 × 666 = 25308
75 × 222 = 16650	39 × 888 = 34632	72 × 666 = 47952
26 × 222 = 5772	95 × 888 = 84360	47 × 666 = 31302
38 × 222 = 8436	63 × 888 = 55944	63 × 666 = 41958
271 × 222 = 60162	298 × 888 = 264624	314 × 666 = 209124

Nr. 101	Nr. 102	Nr. 103
26 × 555 = 14430	57 × 999 = 56943	54 × 3333 = 179982
68 × 555 = 37740	53 × 999 = 52947	62 × 3333 = 206646
35 × 555 = 19425	75 × 999 = 74925	73 × 3333 = 243309
82 × 555 = 45510	31 × 999 = 30969	29 × 3333 = 96657
45 × 555 = 24975	16 × 999 = 15984	35 × 3333 = 116655
256 × 555 = 142080	232 × 999 = 231768	253 × 3333 = 843249

Nr. 104	Nr. 105	Nr. 106
236 × 343 = 80948	917 × 554 = 508018	378 × 221 = 83538
679 × 343 = 232897	558 × 554 = 309132	535 × 221 = 118235
185 × 343 = 63455	863 × 554 = 478102	583 × 221 = 128843
516 × 343 = 176988	713 × 554 = 395002	971 × 221 = 214591
708 × 343 = 242844	262 × 554 = 145148	409 × 221 = 90389
2324 × 343 = 797132	3313 × 554 = 1835402	2876 × 221 = 635596

Nr. 107

$$\begin{array}{r}
 737 \times 233 = 171721 \\
 585 \times 233 = 136305 \\
 253 \times 233 = 58949 \\
 380 \times 233 = 88540 \\
 709 \times 233 = 165197 \\
 \hline
 2664 \times 233 = 620712
 \end{array}$$

Nr. 108

$$\begin{array}{r}
 750 \times 776 = 582000 \\
 287 \times 776 = 222712 \\
 184 \times 776 = 142784 \\
 312 \times 776 = 242112 \\
 566 \times 776 = 439216 \\
 \hline
 2099 \times 776 = 1628824
 \end{array}$$

Nr. 109

$$\begin{array}{r}
 936 \times 344 = 321984 \\
 876 \times 344 = 301344 \\
 298 \times 344 = 102512 \\
 534 \times 344 = 183696 \\
 893 \times 344 = 307192 \\
 \hline
 3537 \times 344 = 1216728
 \end{array}$$

Nr. 110

$$\begin{array}{r}
 854 \times 556 = 474824 \\
 427 \times 556 = 237412 \\
 684 \times 556 = 380304 \\
 638 \times 556 = 354728 \\
 717 \times 556 = 398652 \\
 \hline
 3320 \times 556 = 1845920
 \end{array}$$

Nr. 111

$$\begin{array}{r}
 514 \times 656 = 337184 \\
 349 \times 656 = 228944 \\
 484 \times 656 = 317504 \\
 815 \times 656 = 534640 \\
 533 \times 656 = 349648 \\
 \hline
 2695 \times 656 = 1767920
 \end{array}$$

Nr. 112

$$\begin{array}{r}
 597 \times 787 = 469839 \\
 135 \times 787 = 106245 \\
 922 \times 787 = 725614 \\
 466 \times 787 = 366742 \\
 565 \times 787 = 444655 \\
 \hline
 2685 \times 787 = 2113095
 \end{array}$$

§ 20. Korrutamine mitmekohaliste arvudega

1. Korrutada arvud ridade viisi.

2. Liita korrutised ja võrrelda tulemusi ülesannetes näidatud kokkuvõtetega.

Nr. 113

$$\begin{array}{r}
 289 \times 43 = 12427 \\
 308 \times 62 = 19096 \\
 419 \times 51 \times 21369 \\
 508 \times 27 = 13716 \\
 631 \times 18 = 11358 \\
 \hline
 77966
 \end{array}$$

Nr. 114

$$\begin{array}{r}
 386 \times 47 = 18142 \\
 412 \times 68 = 28016 \\
 565 \times 37 = 20905 \\
 294 \times 82 = 24108 \\
 683 \times 17 = 11611 \\
 \hline
 102782
 \end{array}$$

Nr. 115

$$\begin{array}{r}
 917 \times 21 = 19257 \\
 761 \times 33 = 25113 \\
 607 \times 41 = 24887 \\
 571 \times 29 = 16559 \\
 492 \times 39 = 19188 \\
 \hline
 105004
 \end{array}$$

Nr. 116

$$\begin{array}{r}
 476 \times 47 = 22372 \\
 512 \times 62 = 31744 \\
 373 \times 78 = 29094 \\
 708 \times 34 = 24072 \\
 603 \times 18 = 10854 \\
 \hline
 118136
 \end{array}$$

Nr. 117

$$\begin{array}{r}
 906 \times 22 = 19932 \\
 308 \times 19 = 5852 \\
 503 \times 36 = 18108 \\
 609 \times 41 = 24969 \\
 804 \times 37 = 29748 \\
 \hline
 98609
 \end{array}$$

Nr. 118

$$\begin{array}{r}
 702 \times 32 = 22464 \\
 209 \times 66 = 13794 \\
 735 \times 41 = 30135 \\
 428 \times 56 = 23968 \\
 604 \times 18 = 10872 \\
 \hline
 101233
 \end{array}$$

Nr. 119

$$\begin{array}{r}
 382 \times 78 = 29796 \\
 78 \times 62 = 4836 \\
 983 \times 27 = 26541 \\
 356 \times 49 = 17444 \\
 68 \times 82 = 5576 \\
 \hline
 84193
 \end{array}$$

Nr. 120

$$\begin{array}{r}
 403 \times 74 = 29822 \\
 106 \times 68 = 7208 \\
 84 \times 46 = 3864 \\
 379 \times 75 = 28425 \\
 43 \times 53 = 2279 \\
 \hline
 71598
 \end{array}$$

Nr. 121

$$\begin{array}{r}
 143 \times 35 = 5005 \\
 245 \times 59 = 14455 \\
 478 \times 43 = 20554 \\
 237 \times 54 = 12798 \\
 63 \times 36 = 2268 \\
 \hline
 55080
 \end{array}$$

Nr. 122			
392	×	255	= 99960
973	×	544	= 529312
957	×	145	= 138765
260	×	352	= 91520
29	×	804	= 23316

882873

Nr. 123			
163	×	132	= 21516
257	×	216	= 55512
323	×	219	= 70737
960	×	975	= 936000
283	×	351	= 99333

1183098

Nr. 124			
207	×	187	= 38709
156	×	849	= 132444
18	×	402	= 7236
403	×	206	= 83018
664	×	637	= 422968

684375

Nr. 125			
7246	×	61	= 442006
615	×	123	= 75645
346	×	144	= 49824
134	×	353	= 47302
524	×	36	= 18864

633641

Nr. 126			
418	×	311	= 129998
718	×	163	= 117034
29	×	692	= 20068
78	×	209	= 16302
3156	×	17	= 53652

337054

Nr. 127			
180	×	317	= 57060
756	×	83	= 62748
505	×	20	= 15150
163	×	781	= 127303
92	×	516	= 47472

309733

§ 21. Harjutusi kaupade maksumuse arvutamiseks

1. Arvutada kaupade maksumused nende koguse ja hinna alusel.
2. Arvutada kõikide kaupade üldised maksumused ja võrrelda neid ülesandeis näidatud summadega.

Nr. 128				Nr. 129				Nr. 130			
Kauba nr.	Kogus tk.	Hind	Summa	Kauba nr.	Kogus tk.	Hind	Summa	Kauba nr.	Kogus tk.	Hind	Summa
1	5	5—90	29—50	1	8	12—90	103—20	1	12	14—60	175—20
2	12	6—80	81—60	2	12	9—60	115—20	2	18	12—90	232—20
3	6	9—40	56—40	3	18	8—80	158—40	3	27	9—40	253—80
4	8	15—60	124—80	4	21	7—30	153—30	4	32	8—20	262—40
5	19	10—40	197—60	5	25	5—70	142—50	5	38	6—30	239—40
6	21	7—60	159—60	6	28	4—20	117—60	6	49	3—70	181—30
7	32	4—70	150—40	7	32	3—90	124—80	7	43	1—90	81—70
8	15	8—90	133—50	8	35	5—60	196—00	8	35	4—70	164—50
9	7	12—50	87—50	9	41	10—20	418—20	9	38	2—80	106—40
10	9	14—70	132—30	10	28	11—90	333—20	10	44	5—60	246—40
Kokku 134				Kokku 248				Kokku 336			
1153—20				1862—40				1943—30			

§ 22. Korrutamine kümnendmurdudega ¹

1. Korrutada arvud ridade viisi.

2. Liita korrutised ja kontrollida tulemusi ülesannetes näidatud summadega.

Nr. 131	Nr. 132	Nr. 133
$64,5 \times 7,3 = 470,85$	$8,36 \times 2,57 = 21,4852$	$27,39 \times 34,6 = 947,694$
$90,5 \times 7,8 = 705,90$	$9,74 \times 43,6 = 42,4664$	$36,39 \times 8,76 = 518,7764$
$851,7 \times 2,6 = 2214,42$	$26,65 \times 3,72 = 99,1380$	$35,48 \times 54,8 = 1944,304$
$207,8 \times 3,1 = 644,18$	$61,87 \times 42,7 = 264,1849$	$6,47 \times 6,45 = 41,7315$
$0,8 \times 3,8 = 3,04$	$6,75 \times 5,26 = 55,5050$	$17,56 \times 94,7 = 1662,932$
Kokku 4038,39	Kokku 482,7795	Kokku 5115,4379

Nr. 134	Nr. 135	Nr. 136
$427 \times 0,15 = 64,05$	$6,27 \times 55,6 = 348,612$	$39,4 \times 5,4 = 212,76$
$564 \times 2,13 = 1201,32$	$0,72 \times 0,52 = 0,3744$	$87,5 \times 0,77 = 67,375$
$892 \times 4,05 = 3612,60$	$36,5 \times 9,51 = 347,115$	$7,92 \times 1,09 = 8,6328$
$349 \times 6,8 = 2373,2$	$0,85 \times 52,9 = 44,965$	$9,37 \times 27,5 = 25,7675$
$793 \times 9,52 = 7549,36$	$7,08 \times 5,07 = 35,8956$	$645 \times 0,517 = 333,465$
Kokku 14800,53	Kokku 776,962	Kokku 648,0003

§ 23. Seeriaviisiline korrutamine arvutusmasinal ¹

1. Korrutada arvud ridade viisi.

2. Liita korrutised ja kontrollida tulemusi ülesannetes näidatud summadega.

Nr. 137	Nr. 138	Nr. 139
$264 \times 9,3 = 2455,2$	$76,3 \times 59,4 = 4532,22$	$23,8 \times 6,29 = 149,702$
$364 \times 9,3 = 3385,2$	$64,2 \times 59,4 = 2744,28$	$34,2 \times 6,29 = 215,118$
$455 \times 9,3 = 4231,5$	$57,6 \times 59,4 = 3421,44$	$53,6 \times 6,29 = 337,144$
$556 \times 9,3 = 5170,8$	$66,4 \times 59,4 = 3944,16$	$20,7 \times 6,29 = 130,203$
$447 \times 9,3 = 4157,1$	$75,8 \times 59,4 = 4502,52$	$74,6 \times 6,29 = 469,234$
Kokku 19399,8	Kokku 19144,62	Kokku 1301,401

¹ Koostatud tõlkija poolt.

IV PEATÜKK

JAGAMINE

§ 24. Jagamine ühekohaliste arvudega

1. Teostada jagamised.
2. Jagada jagatavate summa jagajaga.

Nr. 140

$$\begin{array}{l} 3666 : 3 = 1222 \\ 4035 : 3 = 1345 \\ 9726 : 3 = 3242 \\ 6468 : 3 = 2156 \\ 6702 : 3 = 2234 \end{array}$$

$$30597 : 3 = 10199$$

Nr. 141

$$\begin{array}{l} 7026 : 3 = 2342 \\ 7404 : 3 = 2468 \\ 9807 : 3 = 3269 \\ 6558 : 3 = 2186 \\ 9507 : 3 = 3169 \end{array}$$

$$40302 : 3 = 13434$$

Nr. 142

$$\begin{array}{l} 2440 : 4 = 610 \\ 2020 : 4 = 505 \\ 2436 : 4 = 609 \\ 1644 : 4 = 411 \\ 2820 : 4 = 705 \end{array}$$

$$11360 : 4 = 2840$$

Nr. 143

$$\begin{array}{l} 3424 : 4 = 856 \\ 1904 : 4 = 476 \\ 1876 : 4 = 469 \\ 2220 : 4 = 555 \\ 2380 : 4 = 595 \end{array}$$

$$11804 : 4 = 2951$$

Nr. 144

$$\begin{array}{l} 430 : 5 = 86 \\ 845 : 5 = 169 \\ 475 : 5 = 95 \\ 725 : 5 = 145 \\ 595 : 5 = 119 \end{array}$$

$$3070 : 5 = 614$$

Nr. 145

$$\begin{array}{l} 490 : 5 = 98 \\ 720 : 5 = 144 \\ 785 : 5 = 157 \\ 555 : 5 = 111 \\ 795 : 5 = 159 \end{array}$$

$$3345 : 5 = 669$$

Nr. 146

$$\begin{array}{l} 6828 : 6 = 1138 \\ 6870 : 6 = 1145 \\ 6936 : 6 = 1156 \\ 7008 : 6 = 1168 \\ 7074 : 6 = 1179 \end{array}$$

$$34716 : 6 = 5786$$

Nr. 147

$$\begin{array}{l} 7584 : 6 = 1264 \\ 7650 : 6 = 1275 \\ 7716 : 6 = 1286 \\ 7788 : 6 = 1298 \\ 7854 : 6 = 1309 \end{array}$$

$$38592 : 6 = 6432$$

Nr. 148

$$\begin{array}{l} 41128 : 8 = 5141 \\ 21008 : 8 = 2626 \\ 40208 : 8 = 5026 \\ 66944 : 8 = 8368 \\ 77216 : 8 = 9652 \end{array}$$

$$246504 : 8 = 30813$$

Nr. 149

$$\begin{array}{l} 13608 : 8 = 1701 \\ 57160 : 8 = 7145 \\ 36408 : 8 = 4551 \\ 13080 : 8 = 1635 \\ 16672 : 8 = 2084 \end{array}$$

$$136928 : 8 = 17116$$

Nr. 150	Nr. 151	Nr. 152	Nr. 153
7868 : 7 = 1124	8204 : 7 = 1172	2133 : 9 = 237	3519 : 9 = 391
7924 : 7 = 1132	8295 : 7 = 1185	3204 : 9 = 356	7713 : 9 = 857
8029 : 7 = 1147	8351 : 7 = 1193	4248 : 9 = 472	4761 : 9 = 529
8113 : 7 = 1159	8393 : 7 = 1199	3582 : 9 = 389	7182 : 9 = 798
8155 : 7 = 1165	8435 : 7 = 1205	2574 : 9 = 286	4203 : 9 = 467
40089 : 7 = 5727	41678 : 7 = 5954	14571 : 9 = 1749	27378 : 9 = 3042

§ 25. Jagamine mitmekohalistest arvudega

Teostada jagamised:

Nr. 154	Nr. 155	Nr. 156	Nr. 157
5152 : 46 = 112	7896 : 47 = 168	8510 : 74 = 115	12054 : 98 = 123
3100 : 25 = 124	10150 : 58 = 175	10332 : 82 = 126	9720 : 72 = 135
5576 : 41 = 136	7616 : 64 = 119	13344 : 96 = 139	5510 : 38 = 145
7844 : 53 = 148	9216 : 72 = 128	11786 : 83 = 142	7176 : 46 = 156
9858 : 62 = 159	10873 : 83 = 131	10419 : 69 = 151	9633 : 57 = 169
Nr. 158	Nr. 159	Nr. 160	
141372 : 126 = 1122	205869 : 163 = 1263	346864 : 163 = 2128	
170016 : 138 = 1232	236328 : 172 = 1374	308568 : 138 = 2236	
181916 : 146 = 1246	250976 : 176 = 1426	348836 : 148 = 2357	
177716 : 154 = 1154	242658 : 183 = 1326	307968 : 128 = 2406	
171976 : 148 = 1162	244634 : 194 = 1261	340186 : 154 = 2209	
Nr. 161	Nr. 162	Nr. 163	
1097592 : 3154 = 348	1201602 : 4261 = 282	416268 : 186 = 2238	
1050042 : 3261 = 322	1118146 : 4126 = 271	671935 : 209 = 3215	
1065797 : 3427 = 311	1101710 : 4205 = 262	972196 : 493 = 1972	
1182588 : 3468 = 341	1080806 : 4306 = 251	811972 : 329 = 2468	
1276352 : 3626 = 352	1075448 : 4444 = 242	827310 : 253 = 3270	

§ 26. Kümnenmurdude jagamine¹

Teostada jagamised:

Nr. 164	Nr. 165	Nr. 166
1946,8 : 62 = 31,4	596,05 : 91 = 6,55	1320,10 : 215 = 6,14
2411,1 : 57 = 42,3	571,68 : 72 = 7,94	304,56 : 324 = 0,94
2820 : 75 = 37,6	470,61 : 27 = 17,43	1428,84 : 567 = 2,52
1879,2 : 29 = 64,8	469,91 : 49 = 9,59	6492,9 : 941 = 6,9
4100,2 : 83 = 49,4	615,48 : 69 = 8,92	9150,0 : 732 = 12,5
Nr. 167	Nr. 168	Nr. 169
24,79 : 3,7 = 6,7	236,68 : 24,4 = 9,7	126,672 : 0,58 = 218,4
84,10 : 5,8 = 14,5	165,30 : 9,5 = 17,4	52,470 : 1,06 = 49,5
79,68 : 9,6 = 8,3	157,963 : 37,7 = 4,19	2,5032 : 2,98 = 0,84
20,145 : 2,55 = 7,9	199,602 : 8,54 = 23,4	1,712 : 21,4 = 0,08
154,308 : 9,24 = 16,7	2,641 : 13,9 = 0,19	31,1654 : 3,94 = 7,91

¹ Koostatud tõlkija poolt.

§ 27. Nõutud täpsusega jagamine ¹

Jagada nõutud täpsusega:

Nr. 170	Nr. 171	Nr. 172
(täpsusega 0,1)	(täpsusega 0,1)	(täpsusega 0,01)
273 : 57 = 4,8	4235 : 29 = 146,0	12314 : 132 = 93,29
397 : 85 = 4,7	3584 : 37 = 96,9	8439 : 265 = 31,85
476 : 64 = 7,4	9542 : 67 = 142,4	78952 : 894 = 88,51
279 : 86 = 3,2	8439 : 53 = 159,2	5217 : 372 = 14,02
952 : 71 = 13,4	2481 : 66 = 37,6	944 : 652 = 1,45
Nr. 173	Nr. 174	Nr. 175
(täpsusega 0,1)	(täpsusega 0,01)	(täpsusega 0,001)
5340 : 37,6 = 142,0	275,1 : 9,37 = 29,45	2,05 : 5,5 = 0,373
949 : 8,19 = 115,9	98,59 : 23,5 = 4,20	92,4 : 6,55 = 14,107
596 : 71,4 = 8,3	371,44 : 79,5 = 4,67	85,94 : 24,3 = 3,537
6411 : 2,72 = 2357,0	526,9 : 2,93 = 179,83	275,8 : 0,79 = 349,114
837 : 26,2 = 31,9	6,72 : 8,1 = 0,83	8,934 : 0,65 = 13,745

§ 28. Alalise jagajaga jagamine arvutusmasinal jagaja pöördarvuga korrutamise teel¹

1. Leida arvude pöördarvud kümnendmurdude kujul (ülesanded nr. 176 ja 177).

2. Jagada nõutud täpsusega jagaja pöördarvuga seeriaviisilise korrutamise meetodil (ülesanded nr. 178—181).

	Nr. 176	
arvu 37 pöördarv	$\frac{1}{37}$	= 0,027027027
arvu 954 pöördarv	$\frac{1}{954}$	= 0,0010482180
arvu 642 pöördarv	$\frac{1}{642}$	= 0,0015576324
arvu 94 pöördarv	$\frac{1}{94}$	= 0,011638298
arvu 7 pöördarv	$\frac{1}{7}$	= 0,14285714

¹ Koostatud tõlkija poolt.

Nr. 177

$$\text{arvu } 2,7 \text{ pöördarv } \frac{1}{2,7} = 0,37037037$$

$$\text{arvu } 37,5 \text{ pöördarv } \frac{1}{37,5} = 0,026666667$$

$$\text{arvu } 794,82 \text{ pöördarv } \frac{1}{794,82} = 0,0012581465$$

$$\text{arvu } 6,98 \text{ pöördarv } \frac{1}{6,98} = 0,14326648$$

$$\text{arvu } 22,954 \text{ pöördarv } \frac{1}{22,954} = 0,043565392$$

Nr. 178

(vastus täpsusega 0,1)

$$(47,5 \text{ pöördarv} = 0,021052632 \approx 0,02105)$$

$$1248 : 47,5 = 26,3 \text{ (26,27040)}$$

$$3268 : 47,5 = 68,8$$

$$3559 : 47,5 = 74,9$$

$$2684 : 47,5 = 56,5$$

$$1894 : 47,5 = 39,9$$

Nr. 179

(vastus täpsusega 0,01)

$$(9,44 \text{ pöördarv} = 0,10593220 \approx 0,10593)$$

$$948 : 9,44 = 100,42 \text{ (100,42164)}$$

$$847 : 9,44 = 89,72$$

$$658 : 9,44 = 69,70$$

$$765 : 9,44 = 81,04$$

$$937 : 9,44 = 99,26$$

Nr. 180

(vastus täpsusega 0,01)

$$(216 \text{ pöördarv} = 0,0046296269 \approx 0,00463)$$

$$649,3 : 216 = 3,01 \text{ (3,006259)}$$

$$738,4 : 216 = 3,42$$

$$857,5 : 216 = 3,97$$

$$568,6 : 216 = 2,63$$

$$834,9 : 216 = 3,87$$

Nr. 181

(vastus täpsusega 0,01)

$$(7,95 \text{ pöördarv} = 0,12578616 \approx 0,1258)$$

$$49,4 : 7,95 = 6,21 \text{ (6,21452)}$$

$$68,5 : 7,95 = 8,62$$

$$77,8 : 7,95 = 9,79$$

$$94,9 : 7,95 = 11,94$$

$$85,8 : 7,95 = 10,79$$

PROTSENDIARVUTUSED

Selles peatükis on antud harjutusi kooperatiivorganisatsioonide tegevuses kõige sagedamini esinevate protsendiarvutuste alal: kaubakäibeplaani täitmise protsendi leidmine, kaubakäibe dünaamika kindlakstegemine aasta, kuude ja kvartalite viisi, kuukäibe osatähtsuse leidmine kvartalikäibes ja kvartalikäibe osatähtsuse leidmine aasta käibes, kaubafondide jaotamine tarbijate kooperatiivide vahel jt.

§ 29. Kaubakäibeplaani täitmise protsent

Kaubakäibeplaani täitmise protsendi leidmiseks tuleb tegelik kaubakäibe summa korrutada 100-ga ja jagada plaani summaga.

Harjutustes nr. 182—187 tuleb leida plaanitäitmise protsent iga kaupluse kohta eraldi ja keskmine täitmise protsent kõigi viie kaupluse kohta, milleks tuleb:

a) iga kaupluse tegelik käibesumma korrutada 100-ga ja jagada plaani summaga;

b) liita viie kaupluse plaanide summad;

c) liita viie kaupluse tegelike käivete summad;

d) kõikide kaupluste keskmise plaanitäitmise protsendi leidmiseks korrutada viie kaupluse tegelike käivete summa 100-ga ja jagada nende kaupluste plaanide summaga.

§ 30. Kaubakäibe dünaamika kvartalite viisi

Kaubakäibe dünaamika leidmiseks kvartalite viisi tuleb I kvartali käive võtta 100 protsendina ja leida, kuidas muutused ülejäänud kvartalite käibed, s. o. missuguse protsendi nad moodustavad I kvartali käibe suhtes.

Järelikult, et kindlaks teha kaubakäibe dünaamikat (muutust) kvartalite viisi, tuleb iga kvartali (II, III, IV) käive korrutada 100-ga ja jagada I kvartali käibega.

Harjutuses nr. 188 tuleb kindlaks teha kvartali kaubakäibe dünaamika eraldi iga kaupluse viisi ja kokku kõigi 10 kaupluse kohta, sooritades seejuures järgmised arvutused:

a) iga kaupluse iga kvartali käive korrutada 100-ga ja jagada I kvartali käibega;

b) liita kõikide kaupluste käibed kvartalite viisi;

c) leida keskmine kaubakäibe dünaamika protsent, milleks kõikide kaupluste iga kvartali (II, III ja IV) üldine käibesumma korrutada 100-ga ja jagada kõikide kaupluste I kvartali üldise käibe summaga;

d) liita kõikide kaupluste aastakäivete summad;

e) kõikide kaupluste aasta kokkuvõtte kontrollimiseks liita kvartalite kokkuvõtete summad.

Nr. 182

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	1500	966	64,4
2	2400	1812	75,5
3	3200	1385,6	43,3
4	5600	5913,6	105,6
5	4800	3225,6	67,2
Kokku	17500	13302,8	76,0

Nr. 183

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	2800	2861,6	102,2
2	3400	3128	92
3	4200	4380,6	104,3
4	6100	5782,8	94,8
5	5800	6200,2	106,9
Kokku	22300	22353,2	100,2

Nr. 184

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	3900	3993,6	102,4
2	4800	4584	95,5
3	5300	6391,8	120,6
4	6800	5691,6	83,7
5	8200	7978,6	97,3
Kokku	29000	28639,6	98,7

Nr. 185

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	5780	19247,4	333
2	7580	6339,3	83,6
3	8750	8960	102,4
4	6450	6127,5	95
5	4650	8565,3	184,2
Kokku	33210	49239,5	148,2

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	4985	11664,9	234
2	8560	9544,4	111,5
3	9345	21680,4	232
4	5968	2685,6	45
5	8695	7303,8	84
Kokku	37553	52879,1	140,8

Kaup- luse nr.	Plaan (rbl.)	Täit- mine (rbl.)	Plaani täitmi- se %
1	92450	105577,9	114,2
2	81670	74319,7	91
3	72470	80441,7	111
4	56550	70348,2	124,4
5	48980	21796,1	44,5
Kokku	352120	352483,6	100,1

Nr. 188

Kaup- luse nr.	I kvartal		II kvartal		III kvartal		IV kvartal		Kokku aastas
	Summa	%	Summa	%	Summa	%	Summa	%	
1	165000	100	169125	102,5	171270	103,8	179685	108,9	685080
2	152000	100	160816	105,8	166280	109,4	167656	110,3	646752
3	147500	100	165938	112,5	170510	115,6	173903	117,9	657851
4	98600	100	106784	108,3	100966	102,4	100079	101,5	406429
5	115200	100	109440	95	113357	98,4	114970	99,8	452967
6	120000	100	102000	85	114000	95	126000	105	462000
7	145000	100	153265	105,7	148480	102,4	163415	112,7	610160
8	135000	100	154710	114,6	151875	112,5	148230	109,8	589815
9	142500	100	153188	107,5	144780	101,6	160170	112,4	600638
10	150500	100	154112	102,4	163594	108,7	169012	112,3	637218
Kokku	1371300	100	1429378	104,2	1445112	105,4	1503120	109,6	5748910

§ 31. Kuukäibe osatähtsus kvartalikäibes

Et arvutada kuukäibe osatähtsust ehk erikaalu kvartalikäibes, tuleb kuukäibe korrutada 100-ga ja jagada kvartalikäibega.

Kuna kvartalikäibe esineb 100 protsendina, siis kolme kuu osatähtsuste summa peab samuti võrduma 100 protsendiga.

Harjutuses nr. 189 tuleb kindlaks teha kuukäivate osatähtsus kvartalikäibes iga kaupluse kohta ja kõikide kaupluste kohta kokku, milleks tuleb sooritada järgmised arvutused:

a) iga kaupluse kuukäibe korrutada 100-ga ja jagada kvartalikäibega;

b) liita kaupluste käibed kuude viisi ja kvartali kohta;

c) liita kõikide kaupluste kuu üldkäivate summad;

d) kõikide kaupluste iga kuu üldkäibe keskmise osatähtsuse leidmiseks üldises kvartalikäibes korrutada kõikide kaupluste iga kuu üldkäibe 100-ga ja jagada kvartali üldkäibe summaga.

Kaup- luse nr.	I kuul		II kuul		III kuul		Kokku kvartalis	
	Summa	osa- täht- sus (%)	Summa	osa- täht- sus (%)	Summa	osa- täht- sus (%)	Summa	osa- täht- sus (%)
1	23104	36,1	22592	35,3	18304	28,6	64000	100
2	26400	35,2	25725	34,3	22875	30,5	75000	100
3	27440	34,3	26880	33,6	25680	32,1	80000	100
4	32064	33,4	31008	32,3	32928	34,3	96000	100
5	24192	33,6	21744	30,2	26064	36,2	72000	100
6	21284	31,3	20740	30,5	25976	38,2	68000	100
7	16172	31,1	15340	29,5	20488	39,4	52000	100
8	14640	30,5	13536	28,2	19824	41,3	48000	100
9	28812	29,4	26852	27,4	42336	43,2	98000	100
10	23885	28,1	23630	27,8	37485	44,1	85000	100
Kokku	237993	32,2	228047	30,9	271960	36,9	738000	100

§ 32. Kvartalikäibe osatähtsus aastakäibes

Et teha kindlaks kvartalikäibe osatähtsus aastakäibes, selleks tuleb kvartalikäive korrutada 100-ga ja jagada aastakäibega.

Kuna aastakäive võrdub 100 protsendiga, siis ka nelja kvartali osatähtsuste summa peab võrduma 100 protsendiga.

Harjutuses nr. 190 tuleb kindlaks teha kvartalikäibe osatähtsus aastakäibes iga kaupluse kohta eraldi ja kõikide kaupluste kohta kokku, milleks tuleb sooritada järgmised arvutused:

a) iga kaupluse iga kvartali käive korrutada 100-ga ja jagada aastakäibega;

b) liita kõikide kaupluste käibed kvartalite viisi;

c) liita kõikide kaupluste aastakäivate summad;

d) kõikide kaupluste kvartalikäivate keskmiste osatähtsuste leidmiseks üldises aastakäibes korrutada iga kvartali kõikide kaupluste käivate summa 100-ga ja jagada kõikide kaupluste aastakäivate summa.

Kaup- luse nr.	I kvartal		II kvartal		III kvartal		IV kvartal		Kokku aasta	
	summa	osa- täht- sus (%)	summa	osa- täht- sus (%)	summa	osa- täht- sus (%)	summa	osa- täht- sus (%)	summa	osa- täht- sus (%)
1	48265	19,7	57820	23,6	67130	27,4	71785	29,3	245000	100
2	43430	20,2	53105	24,7	56545	26,3	61920	28,8	215000	100
3	68288	21,3	82074	25,6	86241	26,9	83997	26,2	320600	100
4	107825	22,7	117800	24,8	120175	25,3	129200	27,2	475000	100
5	42237	23,4	46208	25,6	47652	26,4	44403	24,6	180500	100
6	116610	24,8	113318	24,1	130245	27,7	110027	23,4	470200	100
7	176224	25,9	161935	23,8	178265	26,2	163976	24,1	680400	100
8	138653	26,4	128674	24,5	131825	25,1	126048	24	525200	100
9	45919	27,3	39022	23,2	40873	24,3	42386	25,2	168200	100
10	203837	28,1	166117	22,9	171194	23,6	184252	25,4	725400	100
Kokku	991288	24,7	966073	24,1	1030145	25,7	1017994	25,5	4005500	100

§ 33. Kaubafondide jaotamine tarbijate kooperatiivide (kaupluste) osatähtsuste järgi

Et kaubafondide summat ära jaotada iga tarbijate kooperatiivi (kaupluse) osatähtsuse järgi, selleks tuleb jaotamisele kuuluv kaubafondi summa jagada 100-ga (et teada saada ühe protsendi suurust) ja korrutada vastava tarbijate kooperatiivi (kaupluse) osatähtsusega.

Jaotamisele kuuluv kaubafondi summa võetakse 100 protsendina. Kõikide tarbijate kooperatiivide osatähtsuste summa peab võrduma 100 protsendiga. Selle tõttu peab arvutatud summade kokkuvõte andma vastava fondi üldsumma.

Harjutuses nr. 191 on vaja kuus kaubafondi summat ära jaotada kümne tarbijate kooperatiivi vahel. Selleks tuleb sooritada järgmised arvutused:

a) iga kaubafondi summa tuleb jagada 100-ga ja korrutada iga tarbijate kooperatiivi osatähtsusega;

b) liita tarbijate kooperatiividele eraldatud fondide summad iga kauba alal;

c) liita igale tarbijate kooperatiivile kuuluvad kaubasummad (kokku tarbijate kooperatiivide viisi);

d) arvutuste õigsuse kontrollimiseks liita joone all näidatud kuue kaubafondi summad kõikide tarbijate kooperatiivide alal, samuti kõikide kaupade summad tarbijate kooperatiivide viisi lahtris «Kokku tarbijate kooperatiivile».

Tarbijate koopera- tiivi nr.	Osatäht- sus (%)	Puuvilla- sed kangad	Muud kangad	Valmis- rõivad	Kummi- jalatsid	Muud jalatsid	Sukad ja sokid	Kokku tarbijate koopera- tiivile
1	25,6	38400	21760	31744	3840	20992	3072	119808
2	15,8	23700	13430	19592	2370	12956	1896	73944
3	10,0	15000	8500	12400	1500	8200	1200	46800
4	12,3	18450	10455	15252	1845	10086	1476	57564
5	8,9	13350	7565	11036	1335	7298	1068	41652
6	7,1	10650	6035	8804	1065	5822	852	33228
7	6,2	9300	5270	7688	930	5084	744	29016
8	5,4	8100	4590	6696	810	4428	648	25272
9	4,4	6600	3740	5456	660	3608	528	20592
10	4,3	6450	3655	5332	645	3526	516	20124
Kokku	100	150000	85000	124000	15000	82000	12000	468000

§ 34. Kaupade maksumuse arvutamine

Seda liiki arvutusi nimetatakse tavaliselt hankija arve hindamiseks (takseerimiseks). Kaubandusorganisatsiooni arvestusala tööta-jaile tuleb selliseid arvutusi teha üsna tihti.

Kirjutades ostjale arvet välja sooritab kaubandustöötaja järgmised arvutused:

- 1) arvutab iga kauba maksumuse jaehindades;
- 2) arvutab kaubandusliku mahahindluse summa kindlaksmäära- tud mahahindluse protsendi alusel;
- 3) teeb kindlaks arve järgi tasumisele kuuluva summa ehk kau- pade maksumuse müügihindades. Hankijalt arve saamisel kontrollib selle õigsust.

Harjutustes nr. 192—194 tuleb arvutada arvete summad. Selleks on vaja:

- 1) kindlaks teha iga kauba maksumus jaehindades, korrutades kauba koguse hinnaga või vastupidi;
- 2) kindlaks teha iga kauba kaubandusliku mahahindluse summa, korrutades kauba jaemaksumuse (p. 1) kaubandusliku mahahindluse protsendi määraga ja jagades korrutise 100-ga;
- 3) leida iga kauba maksumus väljastamis- (müügi-) hindades, lahutades kauba jaemaksumusest (p. 1) kaubandusliku mahahindluse summa (2);

4) liita lahtrite viisi: jaemaksumuse summad, kaubandusliku mahahindluse summad, maksumused müügihindades; saadud tulemusi võrrelda ülesannetes näidatud kokkuvõtetega;

5) arvutuste õigsuse kontrollimiseks teostada real «Kokku» samad tehted, mis on nimetatud punktides 1, 2, 3.

Nr. 192.

Kauba nr.	Kogus	Jaehind	Maksumus jaehin- dades	Kaubandus- liku maha- hindluse %	Kaubandus- liku maha- hindluse summa	Summa müügi- hindades
1	219	14—25	3120—75	6,8	212—21	2908—54
2	318	31—62	10055—16	8,7	874—80	9180—36
3	167	64—97	10849—99	9,9	1074—15	9775—84
4	409	14—72	6020—48	12,4	746—54	5273—94
5	247	34—56	8536—32	13,6	1160—94	7375—38
6	393	75—88	29820—84	6,7	1998—00	27822—84
7	317	15—64	4957—88	15,2	753—60	4204—28
8	169	38—69	6538—61	17,7	1157—33	5881—28
9	472	48—77	23019—44	5,9	1358—15	21661—29
10	488	16—85	8222—80	9,7	797—61	7425—19
Kokku	3199	—	111142—27	—	10133—33	101008—94

Nr. 193.

Kauba nr.	Kogus	Jaehind	Maksumus jaehin- dades	Kaubandus- liku maha- hindluse %	Kaubandus- liku maha- hindluse summa	Summa müügi- hindades
1	432	17—27	7460—64	10,7	798—29	6662—35
2	252	39—62	9984—24	11,8	1178—14	8806—10
3	286	58—38	16696—68	7,9	1319—04	15377—64
4	348	48—34	16822—32	8,2	1379—43	15442—89
5	143	42—39	6061—77	9,1	551—62	5510—15
6	378	56—37	21307—86	4,9	1044—09	20263—77
7	518	19—38	10038—84	6,8	682—64	9356—20
8	397	44—69	17741—93	5,9	1046—77	16695—16
9	496	32—18	15961—28	7,2	1149—21	14812—07
10	519	20—56	10670—64	6,6	704—26	9966—38
Kokku	3769	—	132746—20	—	9853—49	122892—71

Kauba nr.	Kogus	Jaehind	Maksumus jaehin- dades	Kaubandus- liku maha- hindluse %	Kaubandus- liku maha- hindluse summa	Summa müügi- hindades
1	234	22—72	5316—48	10,5	558—23	4758—25
2	392	46—82	18353—44	5,9	1082—85	17270—59
3	327	23—84	7795—68	12,7	990—05	6805—63
4	456	48—57	22147—92	7,9	1749—69	20398—23
5	247	25—65	6335—55	13,2	836—29	5499—26
6	376	32—68	12287—68	10,1	1241—06	11046—62
7	481	28—97	13934—57	12,8	1783—62	12150—95
8	286	42—92	12275—12	9,8	1202—96	11072—16
9	261	30—48	7955—28	13,8	1097—83	6857—45
10	198	53—76	10644—48	11,5	1224—12	9420—36
Kokku	3258	—	117046—20	—	11766—70	105279—50

SISUKORD

Eessõna	Lk. 3
I peatükk. Liitmine	
§ 1. Täisarvude liitmine	5
§ 2. Nimeliste ja murdarvude liitmine	6
Praktilised tööd liitmisel	
§ 3. Kaupluste kaubakäive kuus sortimendi järgi	7
§ 4. Kaupluste kaubakäive kuus osakondade viisi	8
§ 5. Kaupluste kaubakäive kvartalis	9
§ 6. Kaupluste kaubakäive poolaastas (kuude viisi)	10
§ 7. Kaupluste kaubakäive aastas (kuude viisi)	10
§ 8. Tarbijate kooperatiivi käibekulud poolaastas	11
§ 9. Tarbijate kooperatiivi bilanss	12
II peatükk. Lahutamine	
§ 10. Täisarvude lahutamine	14
Praktilised tööd lahutamisel ja liitmisel	
§ 11. Andmik raha liikumise kohta kassas	16
§ 12. Andmik kaupade liikumise kohta kauplustes	17
§ 13. Andmik kaupade liikumise kohta sortimendi järgi	18
§ 14. Tarbijate kooperatiivi aktivakontode käibeandmik kuu ulatuses	19
§ 15. Tarbijate kooperatiivi passivakontode käibeandmik kuu ulatuses	19
§ 16. Tarbijate kooperatiivi bilanss	20
III peatükk. Korrutamine	
§ 17. Korrutamine ühekohaliste arvudega	22
§ 18. Korrutamine ümmarguste arvudega ja ümmargustele arvudele lähedaste arvudega	23
§ 19. Korrutamine arvudega, mis koosnevad ühesugustest numbritest või üksteisele lähedastest numbritest	24
§ 20. Korrutamine mitmekohaliste arvudega	25
§ 21. Harjutusi kaupade maksumuse arvutamiseks	26
§ 22. Korrutamine kümnendmurdudega	27
§ 23. Seeriaviisiline korrutamine arvutusmasinal	27
IV peatükk. Jagamine	
§ 24. Jagamine ühekohaliste arvudega	28
§ 25. Jagamine mitmekohaliste arvudega	29
§ 26. Kümnendmurdude jagamine	29
§ 27. Nõutud täpsusega jagamine	30
§ 28. Alalise jagajaga jagamine arvutusmasinal jagaja pöördarvuga korrutamise teel	30
V peatükk. Protsendiarvutused	
§ 29. Kaubakäibeplaani täitmise protsent	32
§ 30. Kaubakäibe dünaamika kvartalite viisi	32
§ 31. Kuukäibe osatähtsus kvartalikäibes	34
§ 32. Kvartalikäibe osatähtsus aastakäibes	35
§ 33. Kaubafondide jaotamine tarbijate kooperatiivide (kaupluste) osatähtsuste järgi	36
§ 34. Kaupade maksumuse arvutamine	37

Hind rbl. 0.07

A-24043

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00359052 0